

Toelichting Bevoegdhedenbesluiten gemeente Epe 2003, na de 2de wijziging

College van burgemeester en wethouders en
Burgemeester van Epe

Inleiding.

Op 24 mei 1993, nr. 93-19496, inwerking getreden op 1 juni 1993, hebben het college van Burgemeester en wethouders en de Burgemeester van Epe besloten, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, nader omschreven in bij het besluit behorende lijsten, over te dragen (mandateren) aan de sectorhoofden, met de mogelijkheid die bevoegdheden en verantwoordelijkheden door te mandateren aan in de lijsten genoemde functionarissen. De betreffende lijsten zijn bij besluit van 28 maart 1996, nr. 96-04970, geheel herzien. De lijsten zijn reeds geruime tijd aan herziening toe. Reden daarvoor was onder andere het inwerkingtreden van de derde tranche van de Algemene wet bestuursrecht, hoofdstuk 10, afdeling 1.1 (mandaat) en 1.2 (delegatie) en kleine organisatorische wijzigingen. Als gevolg van diverse ontwikkelingen is de aanpassing doorgeschoven, doch het inwerking treden van de nieuwe organisatie per 1 januari 2003, noodzaakt de huidige regeling grondig te herzien.

De organisatieverandering per 1 januari 2001 is gebaseerd op een aantal uitgangspunten waaraan de besluitvorming dient te voldoen. Het gaat dan onder andere om:

- Het leveren van een beter product en betere dienstverlening aan de burgers;
- Een betere besturing door de bestuursorganen;
- Een beter beheer door de ambtelijke organisatie.

In het kader van het organisatieverbeteringsproces is een keuze gemaakt voor integraal management als grondslag voor de organisatie. Integraal management betekent: taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zo veel mogelijk op- en overdragen aan hen die voor de producten van de gemeente in juridische zin verantwoordelijk zijn en de managers integraal verantwoordelijkheid laten dragen voor die producten en de daarvoor benodigde middelen.

Wettelijk kader

Het wettelijk kader is de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht (Titel 10.1), de Instructie van de gemeentesecretaris en enig ander wettelijk voorschrift van Rijk, provincie of gemeente.

Mandaat, machtiging en volmacht

Bij mandaat, machtiging en volmacht gaat het om het verrichten van handelingen namens het college van Burgemeester en Wethouders of de burgemeester. Het verschil tussen de drie vormen van vertegenwoordiging is het soort handeling dat wordt verricht.

Mandaat geldt voor besluiten als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht.

Onder **mandaat** wordt verstaan de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen (art. 10:1 Awb).

Ingevolge artikel 10:3, tweede lid Awb zijn de volgende beslissingsbevoegdheden uitgesloten van mandaat:

- a het vaststellen van algemeen verbindende voorschriften, tenzij bij de verlening van die bevoegdheid in mandaatverlening is voorzien;
- b het nemen van een besluit ten aanzien waarvan is bepaald dat het met versterkte meerderheid moet worden genomen of waarvan de aard van de voorgeschreven besluitvormingsprocedure zich anderszins tegen de mandaatverlening verzet;
- c tot het beslissen op een beroepschrift;
- d tot het vernietigen van of tot het onthouden van goedkeuring aan een besluit van een ander bestuursorgaan.

Artikel 10:3, derde lid Awb bepaalt dat mandaat tot het beslissen op een bezwaarschrift niet wordt verleend aan degene die het besluit waartegen het bezwaar zich richt, krachtens mandaat heeft genomen.

Volmacht geldt voor privaatrechtelijke rechtshandelingen.

Machtigingen gelden voor alle overige handelingen.

Gelaagdheid in de mandatering

In de mandaatbesluiten wordt uitgegaan van de volgende gelaagdheid in de mandatering:

- a van het college van Burgemeester en Wethouders, respectievelijk de Burgemeester naar (mede)portefeuillehouders;
- b van Burgemeester en Wethouders respectievelijk de Burgemeester naar directie;
- c van directie naar afdelingshoofd en projectleider buiten de lijn;
- d van afdelingshoofd en projectleider buiten de lijn naar teamleider, senior / opzichter of andere functionaris.

Naast het ambtelijk mandaat kennen we in onze organisatie ook het bestuurlijk mandaat.(artikel 2) Het college mandateert dan bevoegdheden aan één (of meer) wethouder(s). Deze mogelijkheid beoogt de afdoening van stukken op bestuurlijk niveau te versnellen.

Plaatsvervangers

Het mandaat wordt verleend aan functionarissen en niet aan met name genoemde personen. Bij besluit aangewezen plaatsvervangers treden van rechtswege in de bevoegdheid van deze functionaris bij diens afwezigheid.

De directie wordt niet meer vervangen door de adjunct-secretaris. Die functie is komen te vervallen. De functies van directie en gemeentesecretaris vallen weliswaar samen, maar zijn twee afzonderlijke functies. Dat is in de tekst tot uiting gebracht.

Vervanging van de directie loopt via de lijn van de afdelingsmanagers / loco-secretarissen. Een afdelingsmanager wordt vervangen door een van de andere afdelingsmanagers. Vervanging van een projectleider dient bij de instelling van het project te worden geregeld. Voor vervanging in de rest van de organisatie geldt de algemene regel dat de naast hogere, functioneel of operationeel leidinggevende treedt in de bevoegdheden van een gemandateerde functionaris. Deze algemene vervangingsregeling geldt niet indien in de functie-omschrijving hierop een uitzondering is gemaakt. De hier beschreven vervangingsregeling heeft geen invloed c.q. betrekking op de vervangingsregeling zoals deze in rechtspositionele zin geldt.

Beslissings- en ondertekeningsmandaat

Onderscheid wordt gemaakt tussen beslissings- en ondertekeningsmandaat.

Beslissingsmandaat:

Artikel 10:10 Awb bepaalt dat een krachtens mandaat genomen besluit vermeldt namens welk bestuursorgaan het besluit genomen is. In de Memorie van Toelichting is opgenomen dat ook naar buiten toe duidelijk moet zijn dat de gemandateerde de bevoegdheid uitoefent onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever. Wanneer sprake is van ondermandaat dient bij het besluit in ieder geval de oorspronkelijke mandaatgever te worden vermeld. In dat geval blijkt uit de ondertekening namens welk bestuursorgaan het besluit is genomen. Een en ander leidt tot de volgende formulering bij de ondertekening:

“Burgemeester en Wethouders van Epe,
namens dezen,

(of Burgemeester van Epe),
namens deze,

..... (naam en functie van gemandateerde)”

..... (handtekening)

De datum van het besluit wordt beschouwd als de datum waarop het besluit is genomen.

Ondertekeningsmandaat:

In artikel 10:11, eerste lid Awb is opgenomen dat een bestuursorgaan kan bepalen dat door hem genomen besluiten namens hem kunnen worden ondertekend, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald of de aard van de bevoegdheid zich hiertegen verzet. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat in dat geval uit het besluit moet blijken, dat het door het bestuursorgaan zelf is genomen.

In de Memorie van Toelichting bij dit artikel staat dat als algemeen uitgangspunt behoort te gelden dat degene die een besluit neemt het besluit ook ondertekent; afdoening en ondertekening dienen hand in hand te gaan. Desalniettemin kan het onder omstandigheden gewenst zijn dat de ondertekening door een ander geschiedt dan door degene die het besluit genomen heeft. Ondertekeningsmandaat is dan

ook in beginsel mogelijk. Naar buiten dient kenbaar te worden gemaakt, dat het besluit door het bevoegde bestuursorgaan zelf is genomen, zodat geen verwarring met mandaat mogelijk is. Dat kan door deze formulering in het besluit op te nemen:

“Overeenkomstig het door het college van Burgemeester en Wethouders van Epe (de Burgemeester van Epe) genomen besluit”.

Teruggeven van mandaat.

De mandaatgever kan de gemandateerde per geval of in het algemeen instructies geven ter zake van de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid (artikel 10:6 Awb).

De mandaatgever blijft bevoegd de gemandateerde bevoegdheid uit te oefenen (artikel 10:7 Awb). Anders dan bij delegatie zijn bij mandaat aanwijzingen denkbaar die een volledig intern karakter hebben.

Indien de aanwijzingen een vaste gedragslijn bevatten en zij ook overigens aan de criteria van artikel 1:3, vierde lid, Awb voldoen, dienen zij te worden beschouwd als beleidsregels, en worden daaraan de rechtsgevolgen van Titel 4.4 verbonden (Memorie van Toelichting bij artikel 10:6 Awb).

Met de hierna volgende opsomming van mogelijke criteria op grond waarvan de gemandateerde kan besluiten het mandaat aan Burgemeester en Wethouders / Burgemeester terug te geven wordt niet beoogd een vaste gedragslijn aan te geven. De criteria zijn illustratief bedoeld en dragen een intern karakter. Van geval tot geval, en gelet op de bijzondere omstandigheden, zal de gemandateerde moeten beslissen of van het gegeven mandaat gebruik gemaakt kan worden.

Criteria die bij de afweging een rol kunnen spelen zijn bijvoorbeeld:

- a het besluit heeft betrekking op nieuw beleid of op een aangekondigd belangrijk beleidsvoornemen;
- b het besluit heeft betrekking op een centraal maatschappelijk probleem;
- c er zijn ingrijpende financiële gevolgen verbonden aan het besluit;
- d de kans dat bezwaar of beroep tegen de beslissing wordt ingesteld, wordt groot ingeschat;
- e het gaat om een beslissing waarvan uit bestuurlijk/politieke overwegingen besluitvorming, waaraan alle leden van het college kunnen deelnemen, wenselijk wordt geacht.

Beheer van de mandaatbesluiten en -lijsten (register)

Het beheer van de mandaatbesluiten en de bij die besluiten behorende lijsten, berust bij de afdeling Interne Dienstverlening, eenheid Bestuurszaken. Voor het beheer van het register is de eenheid Bestuurszaken afhankelijk van een deugdelijke en tijdige informatievoorziening van wijzigingen/aanvullingen.

Wijzigingen en aanvullingen in mandaatlijsten

Onderscheid wordt gemaakt in wijzigingen in functiebenamingen en andere wijzigingen.

Wijzigingen in functiebenamingen kunnen ambtshalve plaats vinden. De verantwoordelijkheid voor het doorgeven van deze wijzigingen aan de afdeling Interne Dienstverlening, eenheid Bestuurszaken, berust bij de afdelingsmanagers.

Voor andere wijzigingen in de ambtelijke mandaatlijsten is een schriftelijk besluit van de mandaatgever nodig. Omdat er sprake is van een gelaagdheid in de mandatering kan het aan functionarissen verleende mandaat worden gewijzigd door een hiërarchisch hogere functionaris. De mandaatgever kan het mandaat immers te allen tijde intrekken (artikel 10:8 Awb). De verantwoordelijkheid voor het doorgeven van deze wijzigingen aan de afdeling Interne Dienstverlening, eenheid Bestuurszaken berust bij de mandaatgever.

Bekendmaking

De mandaatbesluiten treden eerst in werking als ze zijn bekendgemaakt overeenkomstig Afdeling 3:6 Awb. Het moment van inwerkingtreding is bepaald op 1 januari 2003.

Veel van de besluiten die onder mandaat worden genomen hebben externe werking en moeten daarom ook extern bekend gemaakt worden. Na vaststelling door het college van Burgemeester en Wethouders / Burgemeester worden de mandaatbesluiten op de in de gemeente gebruikelijke wijze bekendgemaakt. In die bekendmaking zal worden verwezen naar het register met de concrete verdeling van de mandaten, welk register bij de gemeente ter inzage ligt en waaruit een uittreksel kan worden opgevraagd.

De mandaatbesluiten met uitsluitend interne werking moeten intern bekend gemaakt worden. Na vaststelling door het college van Burgemeester en Wethouders / Burgemeester worden deze besluiten intern bekendgemaakt. In die bekendmaking wordt verwezen naar het register met de concrete verdeling van de beslissingsbevoegdheden dat bij de gemeente ter inzage ligt en waaruit een uittreksel kan worden opgevraagd.

Bevoegdhedenlijsten**Directie**

In de lijst wordt tot uitdrukking gebracht dat het bestuur de verantwoordelijkheid voor het functioneren van het ambtelijk apparaat aan de directie in ondermandaat heeft gegeven. In artikel 2 lid 3 van het mandaatbesluit Burgemeester en Wethouders wordt de hiërarchische lijn van het ambtelijk mandaat vastgelegd. Met de vaststelling van de lijn 'van manager naar manager' wordt beoogd de uitwisselbaarheid van de afdelingsmanagers te bevorderen.

Afdelingsmanagers

In de lijst wordt tot uitdrukking gebracht dat de directie de verantwoordelijkheden voor het functioneren van de eigen afdeling aan de afdelingsmanagers in ondermandaat heeft gegeven.

Team- en Projectleiders

In de lijst wordt het onderscheid tussen projectleiders buiten en binnen de lijn duidelijk gemaakt.